

*Una Receta
simple y facil para
tener niños robustos y buenos
de salud es de darles la
Harina lactada Nestlé
el mejor sustituto
de la leche
materna.*

Gomera y Fuerte Ventura y no apareixera res a la petita alusió a la història del arxipèlag. Lo que demanen aquests illes és l'autonomia.

Afirmen que els republicans de Las Palmas s'hi donen l'autonomia no val la divisió i afegixen que a Las Palmas hi ha periòdics de gran circulació que combaten el criteri divisionista.

Insisteix en que abans de decidir sobre la divisió hi ha de consultar a la opinió de Canaries.

Acaba preguntant al Govern que prengui en consideració la proposició que acaba de aprovar.

Se sospen aquest debat, ab alguns protestes dels republicans.

Procedes y preguntes.—El senyor GARCIA VASO denuncia el contracte de una companyia minera de Aguilas ab una empresa de càrrega y descàrrega ab cable. En virtut d'aquest contracte han sigut despedits molts obrers que estaven empleats en la càrrega y que queden en la major misèria.

Adverteix que els obrers han protestat en actitud pacífica y no s'els ha fet cas.

Madrid, 29, 5'15 tarda.

El senyor GARCIA VASO, s'ocupa de lo que va passar al Govern civil de Murcia, ahont va pernoctar un individu dunt però aversant l'endemà al públic en la denuncia de la caducitat de concessions mineres.

Censura als alcaldes de Mazarron y Cartagena, perquè no permeten manifestacions obreres ni de elements polítics que no's siguin afectes.

Formula altres prechs als ministres de Foment y Instrucció pública, que no son a la Cambra.

El senyor BARROSO li contesta oferint informació dels assumptes tractats pel senyor Garcia Vaso.

Dueta de què els alcaldes de Mazarron y Cartagena han fallat a la llei y diu que la seva missió es respectar els drets de ciutadania, però veient al mateix temps per la pau pública.

Rectifiquen tots dos.

El senyor LA CIERVA anuncia als ministres d'Hisenda y Foment una interpellació sobre la caducitat de concessions mineres, advertint que no's pot posar tractar cap assumpte particular, si no d'interès general.

El senyor SOANE s'ocupa de la situació crítica que travessa la petita indústria pesquera, deguda a les mides adoptades en tot el litoral d'Espanya, però per les autoritats de Marina.

Demana al Govern que prestei atenció a aquest assumpte en el que estan interessades moltes famílies.

Combat la pesca ab ardora y censura la disposició del ministre de Marina que l'autoriza.

Explica lo que passa a les rieres i riuils, ahont van desapareixent d'un modo alarmant els banchs de sardines, y s'extranya de què els diputats que representen districtes pesquers no hagin portat al Parlament el restu de les manifestacions dels pescadors. Pregunta a què pot obeir aquest silenci. (El senyor Roset demana la paraula.)

Examina les lleis legals extrangeres sobre la pesca.

Madrid, 29, 9'15 nit.

El senyor CANALEJAS contesta al senyor Soane manifestant que l'assumpte de la pesca és dels més importants, però afectat a una part considerable de la riquesa nacional.

Clar es que per als profans podrà tenir quèlcom de humorístic el parlar de com viu, com navega, com se desentrellia y com se pesca la sardina; però per a les persones competents l'assumpte es araver.

Creu que els expedients de pesca no deuen dormir en els arxius dels ministres y afirma que'l Govern dedica y dedicarà al assumpte tota l'atenció que's mereixi.

El senyor BARRASA intervé per alusions.

El senyor SEOANE rectifica, insistint en que en tots els punts de pesca d'Espanya se protesta contra la pesca de pastures y ab ardora.

Se suspèn aquest debat.

El senyor SANTA CRUZ s'associa al sentiment de la Cambra per la catàstrofe de Villarreal.

S'ocupa del incendi del cinematògraf y demana que's depurari les responsabilitats.

El comte de ABAY, com fill adoptiu de Villarreal, agracia l'actat que s'hi prengui la Cambra que haurà servit de lèntia a les famílies que avuy ploren la pèrdua d'algun de sos membres en la catàstrofe del cinematògraf.

Celebra les disposicions que dicta ahir el ministre de la Governació per que, en materia de cinematògrafs se complixin estrictament els preceptes de la llei.

El senyor CANALEJAS recull les manifestacions d'afecte dels senyors, oferint que'l Govern complirà ab son dever y si procedís a recollir la comarca parlamentaria.

Afegix que les autoritats estan practicant diligències a Villarreal per depurarho tot degudament.

El senyor ARIAS DE MIRANDA corroborava les manifestacions del senyor Canalejas.

Rectifiquen els senyors SANTA CRUZ y comte de ABAY.

El senyor SORIANO renuncia a parlar avuy, però a condició de que se li reservi la paraula per demà a primera hora.

Se torna a l'ordre del dia, continuant la discussió dels presupostos.

El senyor ESPADA aprova un vot particular sobre la totalitat dels gastots.

Opina que'l presupost que's discuteix té falta de suavitat, perquè al disminuir els gastots s'han deixat indolats els serveys.

Nega que hi hagi superavit, perquè serà precis apelar als crèdits extraordinaris y suplementos de crèdit.

Examina detalladament les modificacions introduïdes en els gastots de Guerra y Instrucció y observa que en Marina, Instrucció y Foment en lloc de disminuir s'augmenten els serveys.

Censura que passin al presupost extraordinari els sis milions consignats per a les ferrocarrils transpirençiques que deuen figurar en l'ordinari.

Termina manifestant que s'han fet reduccions indigudes en els gastots, que passen de 81 milions.

El senyor ROSADO li contesta, per la

comissió, impugnant el vot particular. Se suspèn aquest debat.

Se voten definitivament varis projectes de llei, entre ells el de la pensió a la viuda del senyor Alvarez Lorenzana.

A les vuit el Congrés passa a reunirse en sessió secreta.

Se dona compte del despatx ordinari y s'acaba la sessió.

Senat

Madrid, 29, 5'15 tarda.

El senyor Montero Rios obre la sessió a les 3'40, trobantse al banch blau el ministre de Marina, d'uniforme.

S'aprova l'acta.

El ministre de MARINA llegeix un projecte de llei concedint una pensió anual de 900 pessetes al escalfador del creuer «Reina Regente», escalfador Ebrai, que va exposar la seva vida per salvar el barco quan a l'agost se li va obrir una via d'aigua a les costes del Marroc.

Procedes y preguntes.—El senyor OL MEDILLA y marquès de ROZALEJO insisteixen en que s'extremi la vigilància en els cinematògrafs, per evitar catàstrofes com la de Villarreal, demanant al Govern que dicti les mides oportunes y exigent les degudes responsabilitats.

El ministre de MARINA ofereix transmetre'l prech al seu company de Governament.

El senyor CARRANZA explica una interpellació sobre assumptes de Marina.

Madrid, 29, 9'15 nit.

El senyor CARRANZA pronuncia un llarg discurs sobre varis assumptes de Marina.

El ministre de MARINA li contesta breument.

Hi intervé el general CONCAS, y rectifiquen tots dos.

El senyor CARRANZA torna a demanar la paraula, negant-li el president.

Ordre del dia.—S'aproven varis dictamins y s'acaba la sessió a les sis menys deu minuts.

Informació

Madrid, 29, 9'15 nit.

La comissió del Senat que entén en el projecte sobre admissió temporal de teixits de cotó, ha acordat obrir una informació oral y escrita. La primera, els dies 13, 14 y 15 de juny y la segona fins el 15 del mateix mes.

Poden presentarse a la informació oral conclusions escrites.

Compatibilitat

En el Congrés s'ha reunit la comissió d'incompatibilitats, dictaminant favorablement respecte del cas del diputat electe senyor Zavala, magistrat de la sala tercera del Tribunal Suprem.

La comissió de suplicatoris

Aquesta tarda s'ha reunit en el Congrés la comissió de suplicatoris, estudiant varis expedients arribats recentment a la Cambra.

S'han despatxat cinch suplicatoris ab el dictamen de no hi lloch a la comissió.

La divisió de Canaries

Demà proseguirà en el Congrés la discussió del projecte de reforma administrativa de Canaries.

La discussió dels suplicatoris

Madrid, 30, 12'30 matinalda.

En la sessió secreta del Congrés s'ha posat a discussió un suplicatori del senyor Leroux del any 1903.

El senyor Burell ha dit que, interpretat per la Cambra, en 1904, l'actat de que's suplicatori ab anulació a aquella data fossin rebutjats, el suplicatori no devia concedir-se.

La comissió, entenhent aixís, ha retirat el dictamen.

En idèntica forma fou retirat un altre suplicatori contra el senyor Blasco Ibañeta, que's presentava en iguals condicions.

S'ha posat a discussió un altre suplicatori contra el senyor, seguit a instancies d'una casa editorial francesa per haver publicat una novel·la «El Pueblo de Valencia».

Després de lleugeres observacions dels senyors Burell y Salvatella s'ha posat a votació el suplicatori, no quedant aprovat per falta de número.

El resultat de la votació ha sigut 45 vots en pro contra 4 dels senyors Garcia Berlanga, Morote, Nougués y Salillas.

Els republicans s'han retirat dels escons y alguns diputats de la majoria que's trobaven en els passadissos no han acudit a la votació.

El tres quarts de nou s'ha aixecat la sessió.

Lamarxa dels automòvils

En la sessió primera del Senat ha començat l'informació pública oberta per la comissió que ha de dictaminar sobre la proposició de llei del senyor Polo y Peyrolón, regulant la marxa dels automòvils.

Ha informat el comte de Peñaflor, dient que no podia haver-hi un criteri uniforme per totes les poblacions; ademés, que l'assumpte no deu ser parlat, sinó objecte de mides governatives.

El senyor Alvarez Guizar ha informat a continuació.

S'ha mostrat partidari de que s'estableixin per castigar atropells dels automòvils les següents penalitats:

Primera. El propietari de qualsevol d'aquests vehicles que cometi un atropell satisfarà a la víctima, si aquesta queda inutil, una quantitat que capitalizada ab arreglo al sou o jornal que aquell treballava, li produïx la mateixa renda anual y si morís, l'indemnització serà per els hereus.

Segona. A semblança de lo que's fa ab les armes y instruments que s'utilitzen en els crims, els jutjats s'incutiran dels automòvils que originen voluntàriament o per imprudència un accident.

També ha proposat que's consignin un article a la llei, declarant nul tot segur concertat pels amos d'automòvils per respondre dels danys o indemnizacions que originen els atropells.

Avuy continuà l'informació y parlà, entre altres, el marquès de Rozal de lo.

Recordant als naufragats

La barca «Bonanova»

La gent de marina té una especial devoció per la Verge de la Bonanova. Al santuari de Sant Gervasi s'hi troben en abundancia les prestatges y records dels mariners de la costa catalana y sovint, sovint, hi pugen per oferir-li la que venen com a Patrona, els seus especials afectes. Era, donchs, just que en aquell devot Santuari fos recordada aquella trista nit del 31 de juny del any prop-passat, que va omplir de dol a tot Catalunya, y que en ell se resen per als pobres naufragats que varen morir aquella nit.

Així ho varen entendre el senyor rector y la Junta d'Obra de la parroquia, arran d'aquella forta desgracia, y tot seguit varen obrir una subscripció per adquirir una barca per a la de les famílies planificades. Y la subscripció, molt aviat va donar per que's pogués construir una barca esplèndida que d'ahir tarda fou sorrejada entre les famílies dels pobres pescadors.

La festa va ésser commovent i hi debó. Eren aproximadament les cinch de la tarda quan les campanes del Santuari varen començar a tocar a mort y la Comunitat presidida pel senyor rector y precedida de la Creu alçada va entrar al Santuari y va cantar una solemne absolució en l'altar major.

Al voltant de la Comunitat hi havia el superior del Col·legi de la Bonanova, el diputat a Cortes nostre amic y company don Bonaventura Maria Plaja, la Junta d'Obra en corporació y altres distingides personalitats de Sant Gervasi.

A les primeres fil·les s'hi veyen, com formant el dol d'uns funerals, un aplaich de dones y criatures tots vestits de negre. Eren les esposes y fills dels naufragats que encara no han acabat el dol.

El doctor Estebanell els hi va dirigir una sentida plática encoratjantlos y recomanant-los confiança en la Verge, y acabat el sermó va posarse al mixt del presbiteri una urna en la que hi figuraven els noms dels naufragats. Una fena va acostar-se y va treure una papereta que portava el nom de Joan Grau y Canals, de Badalona.

Aleshores va ésser cridada la família del difunt pescador y va presentarse la seva viuda Teresa Giralt acompanyada d'un fill seu de pocs anys, al qual va entregar el títol de propietat de la barca com a llegat del seu pare.

Al·lusió hi havia paperetes ab els noms de 23 naufragats de Barcelona 10 de Badalona, 3 de la Admetlla y 7 de Caldesa. A les famílies de tots ells se'ls hi varen entregar quantitats en metllichi com a record del acte, extenent tot seguit la present acta que's va entregar també a la família favorecida pel sorteig.

El conflicte ferroviari

(PER TELEFON)

Lo que volen els vaguistes.

Madrid, 29, 10 matí.

Aquesta matinalda ha celebrat una conferència telefònica el director de Obres públiques ab l'enginyer-quefe de la quarta divisió, en la qual li confirmà aquestes les notícies que ant se facilitaren oficialment de què'l claudus no era acceptat de primera intenció pels obrers.

Sembla que's vaguistes han refusat varis clausules y, per tant, el conflicte segueix en peu.

Aspiren a que se'ls tornin les quantitats del Montepío, a que no's prenguin represalies, se paguin els jornals dels últims dies y se constituïxi un nou Montepío de ingressos voluntaris.

Ab la dissolució del actual Montepío els obrers pretenen la dissolució del viciu que's unia a la companyia.

Segons les últimes referències, se nota una aguda agitació a Córdoba, hont hi h'ha company Sastre, y a Sevilla, hont hi continua el company Barrio.

El conflicte, donchs, segueix en el mateix estat que ahir abans del suposat aranjament.

Els obrers no tornaran avuy al treball.

L'origen de la vaga

Madrid, 29, 2 tarda.

El secretari de la Unió Ferroviaria, senyor Ecagachea, ha fet les següents manifestacions explicant l'origen de la vaga:

«El Montepío se no dreix, no del 3 per 100 dels jornals, sinó del 4 per 100 y de devorats del 5».

El primer mes de jornal que un obrer admes de poch ha de cobrar l'hi es sotret per al Montepío; Montepío que funciona segons el capítol de la Companyia y sense cap intervenció dels obrers.

Aquest y no altre es l'origen de la vaga.

Els obrers volien intervenir en l'administració del Montepío ja que ab bona part del seu diner se formava y per a ell estava creat.

Així va produir un començament de vaga que fou dominat pel senyor Gaset en una Royal Order donant als obrers la raó; però la Companyia s'hi oposa buscant una fórmula d'arreglo.

Aquesta fórmula no ha satisfet als proletaris y d'aquí la vaga; vaga en la qual se preté la suspensió del citat Montepío.

El Montepío—ha afegit en Ecagachea—no's convé; ens s'extrahen abundants que després no veyem productives.

Impresions oficials

Madrid, 29, 9'15 nit.

El senyor Canalejas, preguntat a darrera hora d'aquesta tarda pels periodistes sobre la vaga de ferroviaris, ha dit que continuava en el mateix estat.

Tant el senyor Villanueva com ell estan constantment en comunicació ab el governador y ab l'enginyer-quefe de la divisió de ferrocarrils.

Sembla que a Málaga va iniciarse un estat d'opinió hostil per als vaguistes, sens dubte per l'actiu d'aquests d'arribar a majors extremes.

El Govern reserva la seva opinió sobre la conducta d'uns y altres y creu haver procedit bé al donar a conèixer a l'opinió el claudus del governador.

L'actiu dels obrers. - El correu. - La Cambra de Comerç y la vaga.

Málaga. - L'informació oficial del dia es la següent:

A mitjans s'han reunit en miting els obrers ferroviaris, presidint en Francisco Gil y ab assistència d'uns 900.

El president ha donat compte de l'entrevista celebrada ant per la Junta Directiva ab el governador, per entregarli la contestació al claudus.

En vista de què'l governador no admetia dita contestació, per creure que el claudus devia ser acceptat, el president ha intervingut novament als reunits sobre si l'acceptaven o no. Per unanimitat ha sigut rebutjat, després de parlar contra'l claudus Joan Rubiales, Francisco Diaz, Francisco Giner, Joseph Parra, Joseph Vadillo y Joan Martínez.

S'ha advertit que entre'ls obrers, la majoria està conforme ab el claudus, per creure de justícia y favorable per als obrers, però que la minoria és poderosa, y may ha complert, els obrers temen que en aquesta ocasió tampoch compleixin els seus compromisos.

La vaga segueix tranquil·lament el seu curs.

El tren correu ha sortit a l'hora reglamentaria, servint per tres quarts de disposit, portant 120 passatgers.

La Cambra de Comerç ha enviat al ministre de Foment el següent telegrama:

«La Cambra de Comerç ha enviat al senyor Canalejas, acompanyat de V. E., preguntant l'energica intervenció del Govern per restablir la normalitat del tràfic ferroviari, suspès per la vaga, promouintse grandíssims perjudicis per qüestions particulars entre la Companyia y els obrers. Aquesta Cambra veuria ab gust la intervenció de V. E. ab els obrers a nomenar una comissió mixta, presidida per un funcionari oficial per estudiar y fallar serenament en el plag que's senyalen les diferències que existeixen en la qüestió del Montepío, restablint, entre tant, la totalitat dels serveys, negant l'Estat el seu apoyament oficial a aquella part litigant que's negués a acudir a la comissió y prenentse intenció a la

«En la ciutat de Barcelona el 27 de maig de 1912. En la iglesia del Real Santuari de Nuestra Señora de la Bonanova y dels Sants marcers Gervasi y Proclis, a les cinch de la tarda, reunits en son altar major, un delegat del senyor Bisbe de la diòcesis y els abax firmats, testimonis del acte, se procedí al sorteig d'una barca que, per subscripció entre'ls feligresos de la parroquia de la Bonanova, se destinava a les famílies dels que moriren víctimes del temporal que va desentrellarse en nostres costes en la terrible nit del 31 de juny de 1911. Colocats en una urna de cristall els noms de les víctimes, se va treure una papereta que deya Joan Grau y Canals. En virtut d'aixó y sense protesta de cap mena, va adjudicarse la barca «Bonanova» a la família de dit pescador, a la qual serveix aquest document com a títol de propietat».

Germà Anselm, superior del Col·legi de la Bonanova, Bonaventura Maria Plaja, Francisco Buscarons, el comte de Figols, Joan Antoni Males, August Font, Ricard Masoliver, el general Eusebi Boy, Jaime Biscarín de Fonty, Ignasi M. Oliveró, Lluís Oliver, Pbr., escolapi, Felip de Roy, Bernardi Montells, Lluís Culler, Joan Comas, de «El Correo Catalán», Costa y Deu, de «LA VEU DE CATALUNYA», Eduard Solà, Enrich Badia, de «Las Noticias», A. Aldrofeu, Santiago Estebanell, Pbr., Rector».

La gran gentada que hi havia a la iglesia va sortir a la plaça ahont va esperar la tornada de la Romeria del Ram. Els invitats varen ésser obsequiats ab un lunch que va servir la casa Regas ab molta esplèndidesa. Y tothom va quedar ben satisfet de la festa.

El conflicte ferroviari

(PER TELEFON)

que facilités una solució armónica a la insostenible situació present. - El president, Mató».

Una reunió

Madrid, 30, 12'30 matinalda.

Málaga. - L'alcalde ha citat als ferrocarris a una reunió a la que assistiran varis regidors, per exposar-los, en nom de la ciutat, els perjudicis enorres que irroga la paralització del tràfic.

De Granada

Granada. - La vaga continua igual. La estació dels Andalusos se troba deserta y el tràfic paralitzat.

El tren correu de Málaga, que devia arribar ahir, ho ha fet a la una de la matinalda.

La Cambra de Comerç s'ha constituït en sessió permanent, transmetent al Govern el prech de que interposi la seva energia per donar prompta solució al conflicte.

Els vaguistes s'han dedicat avuy a visitar els monuments.

L'Ajuntament s'ha reunit en sessió extraordinària, acordant dirigir-se al Govern demanant la ràpida solució per evitar els enorres perjudicis que s'ocasionarien a Granada, ab motiu de les properes festes.

De Sevilla

Sevilla. - A la sortida del tren roreu, s'han vist obligats alguns senyors a carregar els seus propis baguls per manca de personal.

Se havia pretingut que avuy circulara l'express entre Sevilla y Cadix, però no ha pogut efectuar-se, perquè tres empleats ab els quals se comptava, s'han sumat als vaguistes.

Ha produït molt mal efecte entre'ls vaguistes l'actiu del quefe de la secció de Vies y Obres, Antoni Rubio, el qui ha ordenat que, tan prompte se normalisí el servei, se deixi cessant a un guarda-barreres que no ha acudit al seu lloch, havent-hi comunicat al interventor de l'Estat, davant del que ha protestat.

La vaga de ferroviaris continua en el mateix estat.

De matinalda, ha conferenciat en Vicens Barrio ab els ferroviaris de Málaga, manifestant que no's satisfavia la proposició del governador de Málaga y que sols se conformarien ab la suspensió del Montepío.

Després s'ha traslladat al Govern civil, per tractar amb ells fins a les cinch de la matinalda, cel·lulars una llarga conferència, exposant al governador dita resolució, que ha sigut trasmesa telegràficament al ministre de Foment.

De Cadix

Cadix. - No cessen els comerciants de anar a la estació per recollir les mercaderies detingudes.

El quefe de la estació els contesta que es impossible procedir a la entrega per falta de personal.

Els emigrants que envien factures als equipatges han marxat a l'Argentina sense ells, deixant els talons als consignaturs que'ls enviaràn en altre vagó.

Altres emigrants s'esperaran aquí per a embarcar-se.

Les operacions de format els trens

ESTOMACAL

Con el Elizir Saiz de Carlos
securan las enfermedades del estó-
mago e intestinos, aunque tengan
años de antigüedad y no se hayan
aliviado con otros medicamentos.
Cura las acedías, dolor y ardor
de estómago, los vómitos, vérti-
go estomacal, dispepsia, indig-
estiones, dilatación y úlcera
del estómago, hiperclorhidria,
neurastenia gástrica, flatulen-
cia, cólicos.

DIARRREAS

disenteria, la fetidez de las de-
posiciones, el malestar y los gas-
es. Es un poderoso vigorizador
y antiséptico gastro-intestinal.
Los niños padecen con frecuencia
diarreas más o menos graves que
se curan, incluso en la época del
destete y dentición, hasta el punto
de restituir a la vida a enfermos
irremisiblemente perdidos. Lo re-
cetan los médicos.

De venta en las principales farmacias
del mundo y Serrano, 20, MADRID
Se remite folleto a quien lo pida.

van anar al dispensari i després al jut-

—Royal. Totes les tardes Thé concert.

Avuy, dijous, a dos quarts de deu

del vespre, en el saló d'actes del Ateneu

Barcelona, donya Amalia de la Torre

de Maresma donarà una conferència

publica sobre'l següent tema: «Los niños

anormales».

—El president de la secció d'Indus-

trial de l'Ateneu Barcelonès ha convocat

a la mateixa hora, per les set de la tarda,

de avuy, dia 30 del corrent, al

objecte de procedir a la elecció dels in-

dividius que han d'exercir càrrecs dur-

ant el pròxim exercici de 1912 a 1913.

—Es V. gotós, reumàtic i sofereix

«artritis», mal de pedra, gota, ciàti-

ca, còlics nefrètics, neuralgies, etc?.

—Freguïu V. la «Piperazina Dr. Graub», al

mal producte s'han curat milers d'ar-

tritis.

—Ateneu Enciclopèdic Popular.—Avuy,

dijous, a dos quarts de deu del

vespre, el doctor don Francisco Velez

donarà una conferència, desenvolupant el

tema: «Com podem curar als raquítics

i tuberculosos?».

—Com de costum l'acte serà públic.

—El polvo insecticida Caubert en

capsules-manos LA MONTENEGRINE

destrueix radicalment tots els insectes

domestics.

—Ahr se recullen firmes per al recurs

que's presentarà contra l'acort d'allan-

tament del plaç de reversió dels tran-

vies.

—Havien firmat els regidors senyors

Alcalá, Ripoll, Montanyola i Lluhi.

—No compreu Lavabos, Banys, Va-

teres, etc., etc., sense abans visitar la

exposició de la casa Laomaca G.

asseig de Sant Joan, número 44,

preu ventajós.

—L'Academia de la Juventut Católica

ha rebut una comunicació de Sant Joan

de les Abadeses, en la que's fa notar

la providencial coincidència de efectuar-

la romeria anunciada el dia del ani-

versari de la consagració de la Sagrada

Hostia coneguda pel Santissim Miss-

sal, que fou el 16 de juny de 1251.

—Una ciutat enuïta ha rebut també la

visita de les seues societats catòliques

de Santandreu, disposant a congregar a

la projectada pel·ligrada; temença la

esperança de que seria important el con-

tingut de romieus que sortiran d'aque-

lla ciutat.

DE FORA

—Ens diuen de Sitges que'l senyor

Bisbe ha fet la visita pastoral an aque-

lla xamisa vila, a la de Sant Pere de

la Colònia industrial de Vallcarlos.

—A Sitges, visitat, com es de costum,

l'eglésia capella, cases religioses i l'hos-

pital, essent arreu rebut ab entusiasme.

—El temps per avuy, a l'Europa central i

meridional.

—Ans d'ahir plougué desde Galícia i con-

ta de l'Europa central, fins a Austràlia

des de Catalunya cap al nord de l'Eu-

ropa. El Mediterrani inferior també que-

ria ab temps torrencials fins a les

terres centrals italiques.

D. PUIG.

Federació Femenina

contra la tuberculosi

En el concurs organitzat pel Comitè

superior de la Federació Femenina con-

tra la Tuberculosi, para premiar als

noys pobres que, assistint a l'escola, cui-

da ab major cura de la seva netedat

personal, el jurat calificador, una vegada

hagués vist les visites domiciliars i in-

formacions, ha adjudicat els

premis en la forma següent:

1. 70 pessetes del governador civil de

Barcelona, al Mercè Soler, Blasco de

Carrión.

2. Dos premis de 50 pessetes cada un, dels

senyors don Joaquim i don Serafi Al-

var, a Quintana.

3. 50 pessetes a Francisco i Joseph

Fuig, Casanova, 228, i 24. — Escola

Nacional de don Vicens Fornells.

da Sant Antoni, 37. — Colegi de Sant

Joseph.

VIII. 25 pessetes a Joana Angelats,

Cremat Gran, 10. — Escola Nacional

de donya Assumpció Camps.

IX. 25 pessetes a Agata i Maria

Camps, Portalete, 4. — Escola Nacional

de donya Lluís Sánchez.

Quatre premis de 25 pessetes cada un

de la Federació F. C. la T.

X. 25 pessetes a Enrich Provitz, pas-

satge Marimón, 5. — Germans de les

Escoles Cristianes.

XI. 25 pessetes a Joana Langa, Vi-

llajoyosa, 43. — Escola Nacional de do-

nya Soledad Giménez.

XII. 25 pessetes a Jacinta Galcerán,

Asahonadors, 9. — Escola de la M. I.

Junta de Dames.

XIII. 25 pessetes a Columbia, Lluís

sa i Justina Coronas. — Asil de Sant

Rafel.

Dos premis de 25 pessetes cada un de

la senyoreta Georgina Rodríguez.

XIV. 25 pessetes a Francisca Prade-

corona, Ronda de Sant Antoni, 76. —

Escola Nacional de donya Maria Carbo-

nell.

XV. 25 pessetes a Domingo Graells,

Peligró, 45. — Escola Nacional de do-

nya Angela Moncuñill.

Dos premis de 25 pessetes cada un de

l'alcalde de Barcelona.

XVI. 25 pessetes a Gonzala i Felisa

Jorge Borrell, 172.

XVII. 25 pessetes a Consol i Maria

Saprehs, Santa Agna, 2. — Colegi de

Religioses, dirigit per donya Rosalia Ma-

rreroz.

Del noy protector Rafel Rodríguez An-

grís.

XX. 25 pessetes a Delfi i Antoni

de Latorre, Vinaró, 13. — Academia

Spanyola.

De les noyes protectores Montserrat i

Maria Fargus.

XIX. 25 pessetes a Joan i Joseph

Morivego, Witred, 3. — Escola Nacional

de donya Celestina Vigneaux.

Del noy protector Miquel Guardiola

Arga.

XX. 25 pessetes a Jaume Iserra, Ca-

cadu, 37. — Escola Nacional de don

Joseph Martorell.

De la noya protectora Mariageta Ciur-

na de B.

XXI. 25 pessetes a Jaume i Maria

Esteve, Claris, 76. — Escoles dels

Germans Maristes i Religioses de Nostra

Senyora.

De la noya protectora Francisca Ven-

dre i G.

XXII. 25 pessetes a Josepha Surro-

ca, Ordre, 131. — Escola Nacional de

donya Elvira Carbonell.

De dos donants anònims, 15 i 5 pes-

setes, respectivament.

XXIII. 25 pessetes a Carme i Ma-

ria Blanes, Guillemot, Tell, 16.

De la Federació F. C. la T.

XXIV. 15 pessetes a Mercè Durán. —

Escola Nacional de donya Assumpció

Camps.

De don Joseph Rodríguez.

XXV. 10 pessetes a Manuela Zurita,

De la noya protectora Angeta Casa-

cuberta B.

XXVI. 10 pessetes a Domingo Belli

la Selma.

De la noya protectora Matilde Forés.

XXVII. 10 pessetes a Pilar Peguero,

ab el pseudònim «Constitució», ha comen-

sat a escriure ses diaries notes en nostra

estimada llengua catalana.

No cal dir la satisfacció que'ns dona

EL "CINE" TRAGICH

Després de sinistre

Terribles ensenyances.

El perill dels "cines"

Una circular governativa

El governador civil ens envia copia

de la següent encàrrega circular, dicta-

da ab motiu del desastre de Villarreal:

«El tristíssim accident ocorridu en

Villarreal (provincia de Castellón), ori-

gundu numerosas i lamentables des-

gracias, evidencia la absoluta necesi-

dad de exigir el estricto cum-

plimiento de las disposiciones vigentes

antes de autorizar la celebraci6n de es-

pectáculos públicos, no solo en cuan-

to a los edificios a ellos destinados, si-

no respecto a los aparatos que en los mis-

mos se utilizan.

Con este objeto he acordado publi-

car la presente circular para prevenir

a los señores alcaldes que, bajo su más

estricta responsabilidad, no permitan se

celebren los espectáculos públicos en los

locales que no reunan las condiciones

del reglamento de 27 de octubre de 1885,

ni el funcionamiento de cinematógrafos

que no cumplan los preceptos del Real

Decreto de 15 de febrero de 1908, y

que no tengan las cavinass de fabrica

de ladrillo y dentro de ellas una o va-

rias cajas refrigeradoras para guardar

las bobinas y los aparatos de proyec-

cion con pantalla automática, vaso de

agua para amortiguar la intensidad del

foco y caja protectora sistema «Malle»

u otros análogos, pero con guillotina,

debiendo ser la instalaci6n eléctrica pa-

recida sin consentir la de ninguna otra

clase.

En estos locales estarian instalados to-

dos los servicios necesarios para la

extinción de incendios, tales como bo-

cas de riego con sus mangas de lanza

en los sitios que se marque, dos extin-

tores y un aparato avisador. Donde no

hubiese bocas de riego se instalarian de-

positos de agua para suplir aquellas en

lo imposible.

Las localidades formarian filas distan-

ciadas de 90 cm. de respaldos a respaldos

con un paso central de 1'20 cm. y later-

ales de 0'70 cm.

Los señores alcaldes remitiran a este

Gobierno en el plazo improrrogable de

diez dias, relacion expresiva de los lo-

cales destinados a espectáculos públi-

cos que funcionan en sus respectivos

términos municipales, acompañada de

certificaci6n del dictamen técnico que debi-

proceder a la concesión del permiso.

Barcelona 29 de Mayo de 1912.—El

Gobernador, M. Portela».

PER TELEFON

L'amo del cine, empres-

nat.—Un bándol del ju-

te.—Telegrams de pè-

sam.—Al sepeli de les

víctimes.

Madrid, 29, 10 matí.

Castelló.—Sembla que l'alcalde de Vi-

llarreal ha manifestat que'l cine co-

mença a funcionar sense previ recone-

xement tècnic.

Tampoch s'ha posat en clar que tin-

gués la oportuna llicència.

Diputació

Borsa del Treball

Ofertes 29 maig.

1.742, recader. — 1.743-44, aprenent intern per fora de Barcelona, llegir i escriure. — 1.745, manya pràctica. — 1.746, tenidor de llibres, preferible conegut el negoci de fustes, 30 a 45 anys. — 1.747-48, moços acomodadors, que sapiguen llegir i escriure molt bé, de 20 a 40 anys. — 1.749, meritori, 14 a 15 anys. — 1.750, meritori, 15 a 18 anys. — 1.751, recader, 14 a 15 anys. — 1.752-53, aprenent per fotografia. — 1.754, recader, 14 a 15 anys. — 1.755, aprenent per fotografia, 14 a 15 anys.

Baixes

1.731, fuster. — 1.726, viatjant. — 1.477, operari per l'instal·lació de motors de gas. — 1.741, ajustador. — 1.717, dependent. — 1.445, corredor. — 1.233, corredor. — 1.548, corredor.

Ahir la Comissió Provincial despatxà els següents assumptes:
Informe relatiu als expedients en Comissió promoguts per don Joan Bertran y donya Agnès Salvadó per ampliar i elevar la presa del afluent que respectivament posseïxen, d'aigües del riu Llobregat, en els termes de Salent i Calders. Se va acordar informar favorablement a la comissió, desestimant el recurs del senyor Bertran.

Idem sobre l'expedient promogut per don Ricard Vilà y Coma per ampliar un afluent d'aigües de dit riu en el terme de Balsareny. Se va informar favorablement.

Idem respecte a la suspensió del lloc de l'Ajuntament de Sant Llorenç Savall que va disposar la desparició de un cable de transmissió de força motriu establert en el carrer de Sant Llorenç, al costat del d'Ajuntament, de aquella població. Se va acordar demanar antecedeents a l'alcalde.

Idem en l'expedient instruit en virtut de denuncia de la Societat Bofarull, Escotet y Compania contra la companyia del ferrocarril de Manresa a Berga, per negarse a facturar mercaderies a la estació de Serchia. Se va informar favorablement.

Idem en altre expedient instruit per igual motiu als senyors Bofarull y Escotet.

Han estat a salutar al senyor Prat de la Riba el diputat a Cortes senyor Farguella i el seu fill don Joaquim.

En sessió d'ahir a la tarda la Comissió Provincial va despatxar els següents dictàmens propostant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Castellar, Granera y Sant Vicens dels Horts, de 1911.

Borsa

Canvis facilitats per la Casa

J. Marsans i Fills

Barcelona 29 maig.

Sessió del matí

Operacions Quota

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

4% Interior fin. mes. 84/27 84/27

Sessió de la tarda

Borsa

A dos quartes de quatre tancos

Giro

Madrid i places banc. s. d. v. 84/27 84/27

Londres 84 dies. 84/27 84/27

Paris 84 dies. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Deutsches Reich. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes.

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Ac. P. C. Orens fin. mes. 84/27 84/27

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antic y modern. - Pedagogia artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles.

Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

128

Els Artistes Polonesos

La vida artística barcelonina, deuenint cada dia més abundant y més frondosa, aconsegueix permetre ja reunir en aquesta crònica setmanal, lo més gran dels aconsegiments, que setmana darrera, venen succeint en les diverses galeries de la ciutat, desde que les vents tardorencs assequen les primeres fulles, al temps en que les delícies primaverals escampen a les gents pera dir a gosar de les delícies de la natura.

La clausura de la temporada d'exposicions enguany, ha sigut de les més belles y arrodonides que cap any haguessim tingut. L'exposició del Nonell al Fayans Català y la dels polonesos a Can Dalmat, son certament dos aconsegiments d'una capital importancia, y que sobre tot, tanquen de cop, no deixant esma pera fer exposicions d'aquelles que durant tot l'hivern abunden massa, per desgracia de tots.

Avuy, donchs, es als polonesos que toca el torn en la nostra PAGINA, hont hi hem recollit lo més gran de la producció enguany exposada al públic; y certament, al fer aquí honor als artistes forasters, tant bella y singularment reunits a Can Dalmat, no fem ab una alegria de festa, per que la seva presencia aquí es una afirmació més de la nostra capitalitat artística.

No podem oblidar, al parlar dels polonesos, la mercé que de les seves belles obres ens feu l'any passat, Mlle. Mutermilch, la pintora eminentíssima, qui enguany, fent prova de simpatia a la ciutat nostra, torna de nou ab un tan bell aplech de pintures, que's prestigia per ella guanyats entre nosaltres, s'entien encara més amunt de lo que ho eren.

Per cert, que al parlar de Mme. Mutermilch no podem oblidar el magnífic prefaci y presentació del art polonès a Barcelona, que's fa el seu espòs, M. Michel Mutermilch, en el catàleg de la Exposició; prefaci en el qual se'n explica el fenomen d'un poble, que apres a y intensifica les seves activitats artístiques, precisament davant la tragedia de la perdua de les seves llibertats.

Curiosament ens aturem en aquest punt

Retrat, per Gottlieb

del prefaci de M. Mutermilch, abans d'entrar a la Exposició de Can Dalmat, per que certament ell ens revela un cas dels més interessants en la vida de les nacions, pel qual la teoria de la germanitat entre la puxança y el decadiment de les arts, ab la puxança o decadiment dels pobles, ens queda feta a miques y bocins, com a moltes lleys apropiades que's passa, sempre que's tracta de coses en les que'l misteri de lo espiritual hi té una principal intervenció.

Es un cas certament inesperat en tota teoria, aquest que segons el prefaci de M. Mutermilch se produeix a Polònia. Que la nació política y s'alça la nació espiritual. No hi ha precedents artístics nacionals abans d'aquest moment; l'esperit s'apressa a afirmar lo que no pot afirmar la vida material de la nació. El fenomen l'explica Chopin ab una claredat maravellosa, quan al rebre la trista nova de la caiguda de Warszawa en poder de la Rússia, atrenca del teclat les seves Poloneses, pàgines sublimes de la seva obra.

Aquest contrapoc, aquesta ansia afirmativa del esperit, aquesta reconstitució de la nacionalitat caiguda, sembla millor que l'esperonament natural d'un poble, una aguda veu que crida: Polònia es viu... Y Polònia viu certament avuy en mitg les corrents universals del art; viu triomfantment—diguemho.— Viu en una melangiosa profunditat, que unes vegades se manifesta ab el més crú, agut y li-

teari realisme, aixís el terrible «Ecce Homo» de Mme. Mutermilch, y en altres ab un lirisme tan afinat com el d'aquell «Jesus» vestit de pobre, que exposa en Leopold Gottlieb.

No cerquem pas en el fons d'aquest art les nostres clares y alegres pureses llatines. Al fons hi ha un barroquisme espiritual, qual accentuació la trobarem perfectament rahonada si's endinsem en els seus orígens. En els plegats y contorsions maravelloses de Gottlieb, aquest fermíssim dibuixant, hi ha una trágica frondositat y una grandiositat silenciosa que'n ens allunya de tot parentiu ab ell. Certament afirmen la llur nació espiritual, però aixís mateix afirmen els orígens trágics del seu art.

Si deixem a n'en Gottlieb y a Mme. Mutermilch, que semblen els caps de colla d'aquest grup de polonesos y ens aturem davant les testes magnífiques de Zak hont ens ofereix la maravellosa sèrie de tipus de raça comprovantem el mateix fet; y ja deixant aquests més madurs y anant de dret als més joves y més vivedors de les hores d'ara, com l'escultor Nadelman, en Makowski, ab ses dues petites teles, 59 y 60, y en Rzecki, ab els seus fragments del quadre Diana y els seus agraïments, anem descobrint en tots ells el mateix parentiu de melangia, el mateix subsof de tristesa.

Es per això que Polònia viu a través les clàssiques y pures conformacions de les escultures den Nadelman. Un artista certament com pocs n'hi ha pel món, que al costat de la seva obra de escultor ens mostra la seva maravellosa sèrie de dibuixos, en els quals trobem una recerca incansable vers les solucions escultòriques que tornen ardentia realitat en la hermosa testa titulada «Nocturn», demunt la qual les ombres y les llums, juguen nodonament, resolent a superfícies esfèriques el problema constructiu del escultor.

Encantant-se en l'afusada d'aquells dibuixos lineals den Nadelman, es una de les més altes delícies que's siguin donades a gosar. Son dibuixos d'escultor, son solucions de problemes, son més que estructures, delinacions, dibuixos que ara sobre una superfície plana, s'aniran continuant després infundament sobre'l bloq escultòric. Una gran puresa, una gran solidesa... Més vivint y tot dins d'aquests termes, la mateixa sobrietat que en nosaltres tornaria joia clara y serena, en ell torna complicació malincoica.

La testa en marbre de «La Gracia» va guanyada d'un afínamet hont l'orientalisme s'hi accentua d'una manera ben viva. Aixís en la sea Venus primorosament cisellada s'hi afirmen les mateixes distincions.

Mes de tots ells el més interessant es, a judici nostre, en Rzecki. Aquest quadre fragment de Diana, deu esser tot junt una cosa maravellosa. La pintura aquí retorna a tots els prestigis del ofici, a totes les pureses materials, a totes les sobrietats clàssiques.

Dibuixant ab una fermesa y austeritat ben poch usuals en els més aviat pomposos dibuixants del seu país, ve proveit d'una solidesa que encanta. Aixís en els seus hermosos agraïments l'artista revela una de les ànimes més plenes d'entre's seus companys, undels esperits més afins del seu grup.

En aquest amista, jovesissim, les altes y maravelloses exuberancies de Mme. Mutermilch, se cambien per una depuradíssima senillesa. Lo trágic de Gottlieb per una serenitat no exempta, emprò, de certa malincoia fonamental, les vaguetats de Mlle. Bozmauska, per una concisió aguda, la substancia de Pankiewicz per una sintetisació y aspiracions accentuadíssimes y el meticulósisme de Mme. Cent, Nerszwer y l'arcanisme de Mlle. Szerrer per una sinceritat encantadora.

Mes lo que per altra part maravella d'aquests artistes, es la solidesa de la seva educació d'ofici. Tots ells decantats cap a un cantó o cap a un altre, dibuixen y pinten admirablement. Proveys d'una tal fermesa de principis, el seu art troba dins de tots els termes y aixís l'obra magnífica de Mme. Mutermilch com les pintures y retrats maravellosos de Gottlieb; les boniques teles de Mlle. Bozmauska, el fauisme de Buszek, la meticulositat joch agermanada de Mme. Centnerwer, els dibuixos morbosos de Gordon, els dibuixos romàntics de Jakimowicz, les substancies y sucossament pictòriques obres de Kramsky, l'aguda precisió y refinament dels bolegos de Makowski, les serenes estudiades den Nadelman, les fermeses substanciales de Pankiewicz, les dues èpoques den Rubezak (que guanya honors d'alta pintura en la darrera), l'altre cas de fauisme de Mlle. Szerrer, els maravellosos dibuixos den Zak, com les obres den Rzecki, porten al fons del seu fons, paral·lelament ab la nadura malincoica una fermesa d'educació d'ofici que cal

«La Santa Família», per Mlle. Mutermilch

reconèixer y estimar, com a exemple. Polònia, donchs, viu ab els en mitg del món artístic universal, ab un prestigi y un poder ben senyalat. Polònia ha viscut aquí aquests dies, deixant entre nosaltres l'exemple d'una afirmació que no debem oblidar... Y no podem oblidar perquè es l'exemple d'una nació espiritual que afirma la seva vigorosa existencia sense caure en el pecat de lo pintoresch, de lo típic, de lo anodí.

Despullades de tot altre interès que no sia l'interès artístic, aquestes pintures se presenten als nostres ulls altes y pures, portant en el seu dintre les engrunes essencials d'un poble. Elles ens ensenyen a no confondre l'ànima de la nostra nació ab la escayenta barretina y a afirmar en cambi aquesta ànima si volem com els guanyar la universalitat.

Joaquim FOLCH Y TORRES.

Tapiseria del Bisbe Pons, de Solsona

No es cosa noucentista l'extremada afició a les obres d'art, que porta fins al robu y a molts altres medis no massa amichs ab els drets de propietat. També en altre temps els lleminers de la bellesa artística se valien de medis il·legals pera obtenir-la.

Hetsaquí un cas curiós, consistent en el robu de la tapiseria del bisbe de Solsona, doctor Lluís de Pons y d'Esquerquer.

Fil de la noble família senyorial de Monclar, diócesis d'Urgell — a mitjans del segle XVIII s'uní a la de Despujol y Descatllar — ocupà la Seu solsonina desde 1664 fins a la seva misteriosa mort, ocorreguda'l 4 de janer de 1684, qual càrrech degué a haver sigut enemic de la seva terra, partidari de Felip IV, contra Catalunya.

Ab tot y haver sigut monjo benet fins que ocupà aquesta dignitat, tenia sumptuosament decorat el palau. Deixant apart el demés mobiliari, esmentem per mostra lo que tenia en la secció de pintures y quadres:

«Primo vn quadro de Nra. Sra. de la Soledat, que està baix lo doser.

Item vn quadro gran ab guarnició de fusta de les Morades de Santa Theresa ab cortina de bocarm blau ab cordó de seda verda.

Item dotze quadros grans de cos enter, que es la Casa d'Austria.

Item un biombo ab vuyt peses. Altre inventari l'esmenta aixís: «Mes lo biombo pintat».

«Item set quadros grans ab sa guarnició so es de St. Pere, St. Pau, St. Joan. St. Jeronim, St. Benet, Sant Thomàs, St. Francesch».

Item un quadro gran de cos enter del Rey Ntre. Sr.

Item un quadro gran ab sa guarnició que diu speculum mundi. A més hi havia quinze quadres de paisatges y vintidós d'altres, qual representació no es referida.

Però, lo més important era la tapiseria que colgava les seves habitacions. (Lo que'n se ho he trobat en les disposicions dels testimonis pretes, al 24 de març de 1685, a requeriment del doctor Vicens Carreras, prebete, Procurador fiscal de la Cambra Apostòlica y per això exposar textualment tot lo que pugui ajudar a detallarlos).

En quant al número, ens diu un testimoni que no sab quants draps de rás tenia sa illa, sino que sols sab que ne tenia set o vuyt, los quals dit illa, Señor los dexava per adornar lo claustre per la festa de la nativitat de nostra senhora, lo que diu saber per haverlos posat ell testimoni en dit claustro los anys de 1683 y 1684 (?) per ser sagristà de la Capella de nra. sra. Però'l sastre Francesch Vila ens ho precisa ab exactitud, car diu que esab de set eren set los draps d'era o tapiseria y que no li recorda fossen més, lo que diu saber... per haverlos ajudat a posar en los quartos acostumats.

«... lo illa y Rm. sr. Bisbe, pochés dies abans de ser mort tenia dita capi, seria en son palacio en los quartos que dianen de estru que miran la part del claustro de la Catedral y diu altre testimoni que colgaven... Los aposentos anomenats lo quarto dels apostols y lo quarto del estiu. Enen aquestes habitacions en el lloch que ocupa avuy la sala del trono, ab parets pauramentes, obra del segle XIII, y grans finestres ojivals, dos de les quals, si bé aparellades per la part anterior poden veures sota la taula que vessa als claustres.

«... dit tapiseria colgava (desdel sostre fins a terra) ... l'arcs de anys y de estrets... los més amples devien tenir tres canes poch més o menys...» — «... tenien de calçada vuyt y un palm poch més o menys havent poca diferecia del un panyo al altre en la calçada, y segons un altre testimoni de dits panyos ni avia yus mes amoles que altres

que lo vi sols tenia vuyt y puyt panyos de ampla poch més o menys, altre vuyt y quatre altre dinou, y los restants de més mediana medida».

Tots els testimonis diuen que eren de bona qualitat y «la historia que contenia (la tapiseria) eren alguns draps de la historia de la archa de Noe y altres de guerras pero que no sab el testimoni quines eren, y que eran de bona qualitat y especia, part de figuras grans y part de petites y que totes tenian sircol que comprenian las ditas historias...» y havia figures de homens, dones, animals, paisos, boschs y de bons colors y ben tractada pero no de les tapiseries modernes.

«... dit sr. Bisbe don fr. Lluís de Pons la havia comprada de son propi diner y diu altre testimoni que... los dits draps de rás o tapiseria crua gran propis de fr. illa sr. Bisbe y ho diu saberlo per haverlo hoit dir asa illa que la enia comprada en Madrid quant vingué de Madrid, y el cirurga Joan Moxó, molt amich del senyor Bisbe, diu que el costaren en Madrid noranta o cent doblers».

Aquesta dades son extrictes de les relacions de diversos testimonis però lo referent a la sustracció dels tapissos ho treurem d'un sol, Joan Planas, puges, que, per altra part, es qui millor enterrat podia estarme. Diu que dos o tres dies abans de morir lo illa P. Fr. Don Lluís Pons Bisbe de Solsona, a entrada de nit, a ora de oració poch més, o menys trobantse ell testimoni en casa del sr. Don Guillem Ramon de Josa, a qui serveix el testimoni per governar las caualaduras que té dit sr. arriba en dita casa de dit sr. Don Guillem lo Rt. Franch, Alzina pre. y sacristà dela capella de nra. sra. del claustro dela ciutat de Solsona, qui digué: a ell testimoni quel seguis quel auian menester, y dit Rt. Franch, Alzina lo acomiada, a ell testimoni al Palatio de dit illa sr. Bisbe, haont entregaren a ell testimoni vn drap d'era dela tapiseria de sa illa, pera que lo aportas en casa de dit Don Guillem, aduertintli, a ell testimoni que procuras que ningu de dita casa lo ves y hobeint lo orde sen ana y l'ensa dit drap d'era en vna quadra, o aposento de casa de dit Don Guillem de Josa y sen torna, hauent altres personas que ell testimoni nosa que son aportant los restants draps d'eras a dita casa de don Guillem haont estigue dita tapiseria aquella nit... lo Rt. Dr. Joseph Gall pr. habitant y de familia de Don Guillem Ramon de Josa dona orde, a ell testimoni carregas dita tapiseria sobre las caualaduras que son de dit Don Guillem haont posada dita tapiseria d'entra vnas cascs de fusta, y la aporta ala casa de dit Codina dela Parrochia de Madrona de haont es senyor y té Jurisdicció civil y criminal dit Don Guillem Ramon de Josa hi hobeint dit orde, ell testimoni lo executa y aporta dits draps d'eras, a dita casa dita dela Codina de Madrona y los dexa alla ab las mateixes cascs, dient al amo dela casa, que se anomena Marten Codina que guardas d'era cascs per que així ley auia dit, dit Dr. Joseph Gall.

Guillem Ramon de Josa era senyor de les baronies de Pinós, de Segarra, Madrona, Centó, Alkés y altres de la comarca de Solsona. Residia en aquesta ciutat, en la casa núm 5 de la plaça Major, notable construcció del segle XVI. Era prior de la Confraria de la Mare de Deu del Claustro, lo qual suauia una mica la seva acció, car diu un testimoni haver dit que, per orde del sr. Don Guillem de Josa, seu hauent portada la tapiseria de Palacio per hauerla donada lo sr. Bisbe a nra. senhora del Claustro; però sempre resulta que Don Guillem Ramon de Josa la havia feta traure de Palacio y que auen portada dita tapiseria en los patges de la parroquia de Madrona que es de la Jurisdicció y Vassals de dit Don Guillem Ramon de Josa.

J. SERRA Y VILARÓ, pbra.

Arx. Epal. de Solsona, plech Abades y Obispos, tit. «Inventari dels bens del espòl del illa y Rm. Señor D. F. Don Lluís de Pons, de bona memoria, Bisbe de Solsona».

En Francisco Sardà y la seva obra

La mort ens hauria de pendre un altre artista. Certament, la mort ens ve a veure desventuradament massa sovint.

En plena joventut, en aquella edat, vigília de les plènties tan esperades, en Francisco Sardà y Lladó ha mort. Era alt, palit y modest. Estudiós, indefinible, donant dels seus models, els que l'havien vist treballar l'admiraven com un depurador dels més ardis que pugui haverhi, com un sibarita del detall, com un minucios dels seus perfils.

Arx. Epal. de Solsona, plech Abades y Obispos, tit. «Inventari dels bens del espòl del illa y Rm. Señor D. F. Don Lluís de Pons, de bona memoria, Bisbe de Solsona».

Arx. Epal. de Solsona, plech Abades y Obispos, tit. «Inventari dels bens del espòl del illa y Rm. Señor D. F. Don Lluís de Pons, de bona memoria, Bisbe de Solsona».

En Francisco Sardà y la seva obra

La mort ens hauria de pendre un altre artista. Certament, la mort ens ve a veure desventuradament massa sovint.

En plena joventut, en aquella edat, vigília de les plènties tan esperades, en Francisco Sardà y Lladó ha mort. Era alt, palit y modest. Estudiós, indefinible, donant dels seus models, els que l'havien vist treballar l'admiraven com un depurador dels més ardis que pugui haverhi, com un sibarita del detall, com un minucios dels seus perfils.

Arx. Epal. de Solsona, plech Abades y Obispos, tit. «Inventari dels bens del espòl del illa y Rm. Señor D. F. Don Lluís de Pons, de bona memoria, Bisbe de Solsona».

En aquests resums de la vida de un artista mort es, en veritat, hont s'aprecia més que enloch el palpit del seu esperit, els alts y baixos del seu treball, el sentit veritable de la seva obra. Car aquí hi vé tot; la bona voluntat dels amichs que esullen ben sovint no coincideix ab les modesties y rarses del artista que excusa sempre, a nom del interès documental, la exposició d'aquells apunts, d'aquelles notes lleugeres que ab molt bon acort han sigut ara exposades a l'admiració del públic.

Més agraïats, no obstant, dels seus hermosos dibuixos que de les seves pintures, hem començat ara que en les obres pictòriques definitives den Sardà, tot y revelantshi aquelles altres condicions del depurador, tot y resolentshi ab un gran coneixement els problemes de les llums y dels reflexes, hi manca la espontaneïtat y la frescor de les seves notes lleugeres que's donen una idea dels alts llochs que en Sardà hauria pogut alçar en el seu art.

Perque tot ho que en els dibuixos y en les notes es suavitat y gloria de qualitat, en les seves pintures torna dursa, meticulosa. Excepcions hi han, es cert, tals com «El dalaire» y «Is retrats de la mare y la germana del artista, mes cap de les seves pintures definitives, al nostre veure, guanya els mèrits indiscutibles y altíssims del esculptor «Mojador» que, postal número 42 del catàleg, el «Paisatge número 12» y el «Paisatge» (estudi) número 31 que els hi fan costar.

Y es que cal haver vist treballar a n'en Sardà pera comprendre tot el valor de conciencia que posava a les seves obres. Desficiat de les impressions, quan traciava de fer una obra definitiva, desemborava els ulls de tot element que no fos la realitat, amorós com era de la veritat de les coses. Prova es que si alguna exoració cercava en els seus quadres, si alguna composició s'hi aranjava com a acompanyament de les seves figures, no era may, aquesta, feta de la seva fantasia, ni conseguida per la manera d'interpretar o remoure'l natural, sino realment posada, objectivament aranjada, posant-se davant dels ulls, y pintant-la tal com la veia.

Discutir això no es feina nostra avuy, davant el record den Sardà. Creyem endevinar el seu procedir y en aquest comentari a la seva memoria deixem de banda tot judici inoportú, pera limitarnos a exposar les seves maneres, el per que d'aquests resultats que ara s'exposen, única cosa d'interès en aquest instant, en que les obres del pintor artista van a parlar d'ell als que quedat y als que vindran.

Per altra banda, la curta vida den Sardà no podia pas donar per més, ni podem dir tampoch que en sa carrera d'artista s'hagués trobat en una d'aquelles situacions hont l'esperit està ben disposat a la recepció de totes les altes sensacions y emocions que volen invisibles davant dels nostres caps, davant dels nostres ulls, que viuen en les coses y ab les coses, que palpiten en els espectacles del món. De ben jove, els seus mèrits de dibuixant correctíssim, el tragueren de les santes vagancies del taller. Davant dels seus dibuixos, de totes bandes era sollicitat el seu treball, y el dibuixet manual per tal dia, la il·lustració per tal revista, els encàrrecs editorials de qual novel·la, ocuparen els seus anys, repartintse aquest temps ab la malaleia que'l minava lentament, prenentnos lo millor d'aquella vida.

D'aquell home que inspirava una fonda simpatia, el mal sens n'enduya lo millor. Voltat de totes les atencions amoroses, treballava quietament, meticulosament, però tot lo que'l seu treball d'artista edificava'l mal destruïa per un altre costat.

Es la seva vida una d'aquelles tragèdies silencioses que creuen els nostres dies sense meravellar a la gent. Es tan bé per tots que's sent pense que ningu se n'adonagut. Es un dolor y una amargura que no sentim fins al moment fatal del desenlac, quan recordem aquell Sardà dolç y apacible que tots coneixerem.

Ara, al mirar la seva obra, en la que viu per sempre més, tot fent lloança al seu art, rendim un tribut a la seva bona memoria, encomanantlo a Deu.

FLAMA.

Cap a la liquidació

A un servidor, a últims d'abril, me van publicar al «Pirineu Català», de Ripoll, un article explicant els símbols

y representacions que hi havia desenrotllats en el cibori que a la basílica de Santa Maria s'acaba d'aixecar y que encara no estava inaugurat. El vaig escriure a prechs del bon patrici Sr. Pèllicer a qui per tants motius se li desagraïment y atenció y ab la idea de que's ciutadans de Ripoll y sa comarca tinguessin, el dia de la inauguració, un medi fàcil d'entendre el significat dels principals elements que integren l'obra. En aqueix article hauria sigut ridícul el fer una exposició arqueològica. N'hi va haver prou en posarhi un parell de petites notes indicatives del criteri seguit en la execució.

Aqueix modest article fou copiat per LA VEU del dia 2 de maig, y el dia 9 el senyor Cassador prenent peu del meu del dia 2 y esense haver vist el baldaquí, y suposant que'l mateix baldaquí no té ab prou intensitat tota aquella filiació romànica que al senyor Cassador li semblava que havia de tenir, per la única raó de que jo no n'havia escrit res, va donarme ab tots els «ets» y «subs» una lligó de rudiments d'arqueologia.

El dia 16 un servidor li vaig dirigir una carta oheria publicada també a LA VEU en la que, fentli una d'aquelles bromes que's fan als qui van pel món ab la cara tapada, el convidava a que anés a veure'l baldaquí y després de haverlo vist, si el creya digne d'una crítica, que la fes; que un servidor no ser li donaria la rahó en alguna cosa ja que se del cert que'l baldaquí de Ripoll, mirat desde'l punt de vista estrictament arqueològic en quel senyor Just Cassador se l'ha de mirar no es invulnerable, hi ho ha de ser. D'això's podriem parlar.

El mateix dia 16 m'arribà noticia de que'l dia, abans, el dia 15, el senyor Just Cassador y desde la «Cavella Montanyesa» de Vich, y després d'anar a Ripoll y després d'haver vist el baldaquí, ne fa una nota satírica plena de conceptes agraviosos y sobrant per tot arreu del desprecia més profon per

representacions que hi havia desenrotllats en el cibori que a la basílica de Santa Maria s'acaba d'aixecar y que encara no estava inaugurat. El vaig escriure a prechs del bon patrici Sr. Pèllicer a qui per tants motius se li desagraïment y atenció y ab la idea de que's ciutadans de Ripoll y sa comarca tinguessin, el dia de la inauguració, un medi fàcil d'entendre el significat dels principals elements que integren l'obra. En aqueix article hauria sigut ridícul el fer una exposició arqueològica. N'hi va haver prou en posarhi un parell de petites notes indicatives del criteri seguit en la execució.

Aqueix modest article fou copiat per LA VEU del dia 2 de maig, y el dia 9 el senyor Cassador prenent peu del meu del dia 2 y esense haver vist el baldaquí, y suposant que'l mateix baldaquí no té ab prou intensitat tota aquella filiació romànica que al senyor Cassador li semblava que havia de tenir, per la única raó de que jo no n'havia escrit res, va donarme ab tots els «ets» y «subs» una lligó de rudiments d'arqueologia.

El dia 16 un servidor li vaig dirigir una carta oheria publicada també a LA VEU en la que, fentli una d'aquelles bromes que's fan als qui van pel món ab la cara tapada, el convidava a que anés a veure'l baldaquí y després de haverlo vist, si el creya digne d'una crítica, que la fes; que un servidor no ser li donaria la rahó en alguna cosa ja que se del cert que'l baldaquí de Ripoll, mirat desde'l punt de vista estrictament arqueològic en quel senyor Just Cassador se l'ha de mirar no es invulnerable, hi ho ha de ser. D'això's podriem parlar.

El mateix dia 16 m'arribà noticia de que'l dia, abans, el dia 15, el senyor Just Cassador y desde la «Cavella Montanyesa» de Vich, y després d'anar a Ripoll y després d'haver vist el baldaquí, ne fa una nota satírica plena de conceptes agraviosos y sobrant per tot arreu del desprecia més profon per

representacions que hi havia desenrotllats en el cibori que a la basílica de Santa Maria s'acaba d'aixecar y que encara no estava inaugurat. El vaig escriure a prechs del bon patrici Sr. Pèllicer a qui per tants motius se li desagraïment y atenció y ab la idea de que's ciutadans de Ripoll y sa comarca tinguessin, el dia de la inauguració, un medi fàcil d'entendre el significat dels principals elements que integren l'obra. En aqueix article hauria sigut ridícul el fer una exposició arqueològica. N'hi va haver prou en posarhi un parell de petites notes indicatives del criteri seguit en la execució.

Aqueix modest article fou copiat per LA VEU del dia 2 de maig, y el dia 9 el senyor Cassador prenent peu del meu del dia 2 y esense haver vist el baldaquí, y suposant que'l mateix baldaquí no té ab prou intensitat tota aquella filiació romànica que al senyor Cassador li semblava que havia de tenir, per la única raó de que jo no n'havia escrit res, va donarme ab tots els «ets» y «subs» una lligó de rudiments d'arqueologia.

El dia 16 un servidor li vaig dirigir una carta oheria publicada també a LA VEU en la que, fentli una d'aquelles bromes que's fan als qui van pel món ab la cara tapada, el convidava a que anés a veure'l baldaquí y després de haverlo vist, si el creya digne d'una crítica, que la fes; que un servidor no ser li donaria la rahó en alguna cosa ja que se del cert que'l baldaquí de Ripoll, mirat desde'l punt de vista estrictament arqueològic en quel senyor Just Cassador se l'ha de mirar no es invulnerable, hi ho ha de ser. D'això's podriem parlar.

El mateix dia 16 m'arribà noticia de que'l dia, abans, el dia 15, el senyor Just Cassador y desde la «Cavella Montanyesa» de Vich, y després d'anar a Ripoll y després d'haver vist el baldaquí, ne fa una nota satírica plena de conceptes agraviosos y sobrant per tot arreu del desprecia més profon per

representacions que hi havia desenrotllats en el cibori que a la basílica de Santa Maria s'acaba d'aixecar y que encara no estava inaugurat. El vaig escriure a prechs del bon patrici Sr. Pèllicer a qui per tants motius se li desagraïment y atenció y ab la idea de que's ciutadans de Ripoll y sa comarca tinguessin, el dia de la inauguració, un medi fàcil d'entendre el significat dels principals elements que integren l'obra. En aqueix article hauria sigut ridícul el fer una exposició arqueològica. N'hi va haver prou en posarhi un parell de petites notes indicatives del criteri seguit en la execució.

Aqueix modest article fou copiat per LA VEU del dia 2 de maig, y el dia 9 el senyor Cassador prenent peu del meu del dia 2 y esense haver vist el baldaquí, y suposant que'l mateix baldaquí no té ab prou intensitat tota aquella filiació romànica que al senyor Cassador li semblava que havia de tenir, per la única raó de que jo no n'havia escrit res, va donarme ab tots els «ets» y «subs» una lligó de rudiments d'arqueologia.

El dia 16 un servidor li vaig dirigir una carta oheria publicada també a LA VEU en la que, fentli una d'aquelles bromes que's fan als qui van pel món ab la cara tapada, el convidava a que anés a veure'l baldaquí y després de haverlo vist, si el creya digne d'una crítica, que la fes; que un servidor no ser li donaria la rahó en alguna cosa ja que se del cert que'l baldaquí de Ripoll, mirat desde'l punt de vista estrictament arqueològic en quel senyor Just Cassador se l'ha de mirar no es invulnerable, hi ho ha de ser. D'això's podriem parlar.

El mateix dia 16 m'arribà noticia de que'l dia, abans, el dia 15, el senyor Just Cassador y desde la «Cavella Montanyesa» de Vich, y després d'anar a Ripoll y després d'haver vist el baldaquí, ne fa una nota satírica plena de conceptes agraviosos y sobrant per tot arreu del desprecia més profon per

representacions que hi havia desenrotllats en el cibori que a la basílica de Santa Maria s'acaba d'aixecar y que encara no estava inaugurat. El vaig escriure a prechs del bon patrici Sr. Pèllicer a qui per tants motius se li desagraïment y atenció y ab la idea de que's ciutadans de Ripoll y sa comarca tinguessin, el dia de la inauguració, un medi fàcil d'entendre el significat dels principals elements que integren l'obra. En aqueix article hauria sigut ridícul el fer una exposició arqueològica. N'hi va haver prou en posarhi un parell de petites notes indicatives del criteri seguit en la execució.

Aqueix modest article fou copiat per LA VEU del dia 2 de maig, y el dia 9 el senyor Cassador prenent peu del meu del dia 2 y esense haver vist el baldaquí, y suposant que'l mateix baldaquí no té ab prou intensitat tota aquella filiació romànica que al senyor Cassador li semblava que havia de tenir, per la única raó de que jo no n'havia

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

TALLERES: Carrer Sarrià, 88

COMPRA
Y
VENDA

DE
ANTIGUITATS

P. REIG Y FILL

MOBLES

Tallers: CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGUELLES (Diagonal), 512 bis
DESPEIX: PASSEIG DE GRÀCIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

Fayans
Català
SANT JACME
SEGURA S. C.
BARCELONA

Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Telèfon 1884

GRANS TALLERS DE FOTOGRAFAT

C. Murtra

Hospital, 49, principal - BARCELONA

Compra y venda

d'Antiguitats

ANDREU MASSOT

LLIBRETERIA, 16

ANTIGUITATS

COMPRA VENDA

J. DALMAU

18-Portaferrissa-18

BARCELONA

Galeria d'Art Contemporani

MOSAICS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

VILARÓ Y FILL
Decoradors
Pintors
Carrer de las Cortes 604
Barcelona
Telèfon 1969

RENART & C.^{IA}

Gran assortit en objectes d'art,
fabricació de la casa, propis
pera regals

Reproduccions, clàssic i modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions
fotogràfiques al carbó

Grabats, Marchs i motlures d'art

271, Diputació, 271

(entre Claris i Passig de Gràcia)

En la Libreria Nacional
y Extranjera

72, Rambla de Catalunya, 72
(cantonada Valencia)

s'han rebut les següents novetats
artístiques:

- Reproduccions del Museu del Prado

EN COLORES

- Volums de Kunst, ab 400 lamine

EN NEGRE Y EN COLORES

a 3'50 pessetes el volum

De totes maneres el dia 25 en la
«Gazeta Montanyesa» se dona compte
del mal paper que està fent. Recull
la invenció que li dirigia desde la ma-
teixa «Gazeta» del dia 23, a fer l'estu-
di tan demanat. Dubta, parla ve-
ladament d'uns documents o d'atres, o lo
que sigui, que sembla que coneix ell
tot sol o ell i els seus amics, en els
que per lo vist, s'hi troba el nus,
la clau, el resum i la síntesis he-
lo que a un servidor me convenia
saguir abans de començar les obres.
Però encara no m'he llicència a fer l'estudi
demanat i encara torna a abocar so-
bre meu tot el set mal geni en forma
d'insults de totes classes, que un ser-
vidor, les clari, els hi perdono tots.

El dia 26, Pasqua de Pentecostes, vaig
muntar a la «Gazeta» la meua contesta-
ta, que, en els moments en que es-
criu aquestes ratlles, no sé si ha se-
rrat ja a l'hum. En ella l'hiu de
una manera categòrica i terminant
a que's deixi de xistes i de in-
sults i que parli, posant a la vista
del públic aquesta ciència que sem-
bla que ell té per a si de particular,
però que escatat darrera d'ella li
veix no més, per lo vist, que para at-
rallar al proxí.

Ignoro l'efecte que li haurà fet la
meua comminatoria missiva. Si ell no
fos una persona de virtut recone-
guent, d'humilitat ben manifesta i d'una
ciència abundosa, creuria que no's li-
cenciaria a fer l'estudi que para justificar
els seus vits insulsi se li exigeix. Però
com penso que'l coneix, sé perfecta-
ment que's concentrarà, que veurà que
ha de despullar-se d'aquesta excitació
que'l domina i la causa de la qual és
superior i superior al balduquí i com-
pletament agena a la meua persona,
i llavors agafarà la ploma i, usant
la ciència que posseeix, ens farà una
bonica pàgina de arqueologia cata-
lana que un dels qui aplaudirà amb més
bona voluntat serà aquest humil ser-
vidor. Així quedaran justificats tots els
seus agrestes i pòssos conceptes. Per-
que és clar que el cap i a la fi no
li quedarà altre remey, per la seva ag-
nècia, que abocar tot lo que s'hiu a
«No'n faltaria d'altra!» Tots aquells que's
permeten la llibertat d'exposar en púb-
lic les seves opinions (i moltíssims
més si són uns opinions gratuïtes i
agrestes fetes ab la cara tapada), han
d'estar prompts a donar d'elles totes
les aclaracions i totes les justificacions
que se'ls hi demanin. No faltaria res
més, sinó que la impunitat i la irres-
ponsabilitat acompanyessin als qui an-
gast darrera un seudònim van pel món
fentant mots grossos i adjectius vio-
lents!

Vosté vé, Sr. Cassador, moralment,
obligat a donar compte de ses ofenses
personals i de sa impudente auto-
ritat. Ha d'explicar tots els pre-
sents dels seus conceptes i de les
relis a l'hum i fer un estudi sèrie i
de lo que havia de ser el balduquí
que's tenia de posar a Ripoll. De les
beves mides, de les seves proporcions,
del seu sistema constructiu, del seu es-
til, de la seva coloració, dels materials
que's devia estar fent... i de tot lo que
vosté, ab la seva ciència, tingui ave-
nigut! Que es segur que deu ser molt
i bo quan se permet aquestes judicis
tan violents i aqueixes frases i para-
les tantíssims cruels i despectives. Y
després de fet l'estudi (que podria i
fins potser deuria acompanyar d'algun
dibuixet), ferne la comparació ab el
balduquí, que un servidor ha dirigit a
Ripoll i llavors sí, allavors i llavors
sí es que s'hiu mirax. Així es lo que
ha de fer, no té altra sortida la seva
situació.

Com li diu en l'avís que li he dirigit
en la «Gazeta Montanyesa», apelo
a la forma en que en aquests casos se
han de portar les persones dignes pe-
ra que no s'excessi novament, ni fugi
d'estudi.

Vull llegir un treball seriament fet
nobre lo que's devia fer a Ripoll i el
vull el dijous que vé i publicar a
LA VEU. Després parlarem.

Tinch dret a exigir, perquè he si-
m publicament atropellat, denigrat,
i ho he sigut per un home tapat de
cara. Vosté donarà compte clar i pre-
cis de la seva ciència.

D'altra manera, ja pot suposar, senyor
Cassador, quina ha de ser la opinió que
de vosté ha de formar el qui en pòchs
lletres ha rebudes tantes mostres del seu
tànens malhumor, i tota la pluja dels
seus despectius dictaris.

Juan RUBIO Y BELLVER.

El Museu del Greco

En la major part de les coses que
ab l'Art i la Cultura se relacionen, po-
drien venturar-se els catalans de no anar
a rera de cap altre poble ibèric, y
admes, d'anar a la davantera de tots,

en algunes. Castella, qui en aquestes co-
ses està dormida potser més que en cap
altra manifestació de vida, pot vantar-
se d'haver sigut el primer poble de la
península qui ha vist fundar un Museu
exclusivament dedicat a son Art. Y per
una subtil ironia, no es de cap orga-
nisme oficial d'hont ha sortit l'inicia-
tiva, ni es ab cabals de l'Estat que s'ha
portat a terme la gran obra.

Els organismes oficials dormen, i quan
se decideixen a fer quelcom en coses
de Cultura, fan servir en aquesta de
mampara afavorint amants i premiant
adhesions incondicionals dels panxa-
contents; l'Estat que, miserrim, tanca ses
mans quan li demanen una almoneda els
tresors artístics de l'avior, de sobre les
obres pròdig, volcant ses benevolences
damunt qualsevol obra d'art quan se'n
beneficia determinant senyor restaurador.

A Castella no's coneixen els termes
mitjos. Així com se salta de l'idealitat
més refinada al més groller dels prac-
ticismes, i de l'adoració búdica del pas-
at al tant se m'en dona més incon-
cient, també, entre mitg de la multi-
tut montana, s'aixequen y treballen uns
homes qui, ab pas ferm y gest segur,
com llurs avant-passats els conqueridors
d'Indies, fan rodolar cap a la realitat
el món de llurs somnis generosos.

El Museu del Greco és obra d'un d'a-
quests homes: del Marqués de la Vega-
Inclán.

Veig disperses, arreu, les teles
hont el Greco donà cos a sa visió de
Castella, y, enamoratment, anà recullint-
les, restaurant-les y coleccionant-les. Sentí
parlar de la casa hont el sublim pintor
vivía y treballava, va comprar-la y res-
tauraria y en ella penjà sa colecció de
Greco.

Així nasqué el Museu del Art Cas-
tella. Després s'hi afegí un centenar de
quadres d'altres pintors.

El Marqués de la Vega-Inclán sabia
molt bé l'intima relació que guarda una
pintura tan fora de motlle com és la del
Greco ab l'ambient que va produir-la y ab
el lloch hont fou executada; y no sens mo-
tius gravíssims va escullir la casa hont
devia instal·lar son Museu.

Dich això perquè, una volta restaurat
l'edifici i penjats els quadres, van sor-
tir en un grup de Toledo uns quants
artístes dient que'l Marqués s'havia equi-
vocat i que no era pas la del Greco la
casa que ell havia cregut.

Anch que així fos, que no ho és, l'o-
bra seria igualment lloable. Es l'inten-
ció, l'esforç, el desprendiment lo que
deu temir en compte en les accions
humanes.

L'edifici consta de dues parts: la Ca-
sa y el Museu del Greco. Potser primi-
tívament foren dues cases distintes y
autorisa a creure-ho el que hi hagi dis-
tint portalada ab mateix carrer, però es
probable que'l Greco en fes una sola
car era rica y vivia ostentament.

En la part dret del Museu del Greco
hi ha sis quadres d'aquest pintor. En-
tre altres s'hi veuen el quadre-plànol
de Toledo, els dotze apòstols, els re-
trats dels germans Covarrubias, Sant Ber-
nardi de Sona y el Beat Joan de Avila.

Potser el millor sigui el darrer, però
a n'a m'agrada molt més Sant Ber-
nardi. Perquè, si en el Beat s'hi veu
un home de vulgar tipus castellà qui
encés per l'unció sacerdotal se trans-
figura irradiant respecte y devoció, Sant
Bernardi, ab aquella actitud seva tan
especial de un pelegrí que fug d'una
ciutat, menyspreuant una mitra que sem-
bla caminar darrera d'ell, causa una im-
pressió inesborrable.

La Casa és una de tantes que s'enya-
len el pas del Renaixement a Toledo, ab gran
pati central, galeria entorn y espayosa
solana. Darrera s'estén a manera de jardí
el lloch hont s'aixecava el Palau de
Benavente, cremat per son darrer amo
per haver-lo tatat ab sa presència el
Comestable de Borbó. Davall del jardí
hi ha els célebres soterranis hont el
primer propietari de la casa, Samuel
Levi, guardava els tresors de l'Estat en
temps de Pere el Cruel, y hont més
tard, el Marqués de Villena instal·là son
laboratori d'alquímista.

La restauració acurada del edifici, du-
ta a terme sota la direcció del Marqués
de la Vega-Inclán, permet formar idea
perfecta d'una casa senyorial d'aquell
temps. A l'un costat del pati, el despax
amoblat arqueològicament y adornat de
varis quadres, presidits per un Murillo
de grans dimensions. Dament de la tan-
ta varietat llibre y en lloch preferent Bar-
rès y Rusiñol.

A l'altre costat hi ha una ab valxella
de Talavera, caixa-banchi, llums, etc.,
de l'època.

Les demés habitacions de la casa
están adornades profusament per un
centenar de quadres, entre'ls quals, si
algun Murillo desentona per ses lletres,
fanitats de l'aire que allí respira y el
del record del geni que allí presideix,
les tètriques visions de Ribera, y altres
pintors, gaudim representants del espí-
rit tradicional castellà, s'hi agraïmenen
propi.

A la biblioteca del mitjà, el saló-haller
del pintor s'ofereix com el reliquiari d'un

misteri artístic: el de la transformació
en obra material de les visions de la
ciutat misteriosa y dels homes inquietes
y del pensament sublim que d'aquella
visió naixia.

Enfront, a través d'ampla vidriera, se
oviren, escalonantse propers, els to-
sals rocósos vestits de molsa vert-lluenta
quines irrisacions al sol del mitjà són
el motiu estrident, fort, personalíssim,
que's repeteix constant en totes les obres
del Greco.

Mes propera, l'amossada fals del Tajo
que tallà d'un colp la penya geganta
tina hont s'assen, isolada, la ciutat. Avuy
el ll, lligat per varies reclosces, s'escoa-
rist, somnolent, enmarrallant en ses al-
gues clares, que's poden beure, les ma-
lles trencades, els calaus caliguts y les
iglesies ruïnoses, parlant sempre, com
vell guerrer venut, d'antiques gestes y
glories passades, a la ciutat retuda que
l'escolta, commosa, remembar els dies
de ses glories y amors. Però en temps
del Greco, la ciutat tantost havia deixat
d'ésser «Corona de España» y la multi-
tut, com escrifa son darrer cavaller,
Padilla, el capdell dels Comunes, y'l
riu al arribar a n'ella cenyia ses peus
trionfalsment, cantant, lliure, ses glories
y l'amor de la ciutat, inconscient de
que ses ones s'emportaven, entre la pols
de velles terres herpetes y pilots de no-
ves ruïnes, l'anima castellana, avall...
avall... fins a sumergirla en l'oceà.

Els grans amors que la fatalitat s'ob-
tina en fer cessar tenen l'ira revolanta
del vent, encara fort, l'angoixa del
naufrech qui en els seus dintres sent
deixes de sirena prometedors, el xisclet
pnyent de l'Aliga ferida; però tenen
també, concentrats en ses darreres fo-
lles, tots els goigs y tots els sufriments
de larga vida.

El gran pintor, corpós de l'espectacle
d'aquella lluita, volgué veure-la y sentir-la
d'aprop, y, per això, va escullir per habi-
tari la vora del riu; però no els llochs
d'arribada ni sortida del riu, sinó el pa-
ratge tèrric hont el Tajo, oblidant pla-
nures y camps, passa estenyent per altes
voreres caneludades, a unig camí del
tot que dona entorn de la ciutat. Per
això els tossals que's veuen en algunes
dels seus quadres son els mateixos que
Y aquesta comminació entorn l'ambient
d'aquell paratge y l'esperit y tons de l'o-
bra proven tant com els documents que'l
Marqués de la Vega-Inclán no va equi-
vocar al creure la del Greco la casa
Per el restaurat.

Aquest senyor va demostrar que sabia
fer bé les coses. No sols va pagar tots
els gastos y va cuidar per si mateix
la restauració, sinó que ab un gest que
demostra penetració agudíssima en Mu-
seus, va fer de manera que'l seu donés
una quantitat màxima de profit al visi-
tant.

Nomena emplecats, custodis y guies del
Museu als palates y manobres que l'ha-
vien ajudat en la restauració, y, una
vegada cedit el Museu al Estat, demanà
y conseguí que continués el mateix per-
sonal.

Sembla natural que l'empleat sigui un
servidor de l'empleador que fa subsemt.
Però a Espanya, lluny d'això, l'empleat
és una plataforma hont l'empleat s'en-
fila pera fastigujar al teste de l'hu-
manitat y dificultar la vida que té per
missió facilitar. Així veuen en els mu-
seus y edificis públics, sobre tot de
les ciutats petites, cares llargues que
dinen clarament l'enueg per la visita des-
bordada de la pau que gaudixen con-
tinuament.

Això no passa al Museu Greco. Aquells
homes que tenen en les parets del edi-
fici suor de llur front y fatigues de llurs
braços, el miren com cosa seva, el vigi-
llen acuradament, l'aimen, però l'aimen
de bon deur: obert y pròdich de les
obres mestres que tanca.

Agafen el visitant, l'acompanyen per
tot, desde els soterranis del palau de Be-
navente fins a les golfes de la Casa,
senyalant-li les particularitats d'un mo-
ble o be indicant-li ingenuament la dis-
tancia y posició en que cal posarse pe-
ra gaudir la millor visió d'un quadre.

Parlen del Greco com d'un home lle-
gendarí que feu maravelles; del Mar-
qués de la Vega-Inclán com d'un mestre
en el ver sentit de la paraula, qui,
treballant ab ells, els comunicà una gas-
pieta del seu amor a l'obra del Greco,
y dels quadres com d'una cosa sagrada
que ells no comprenen prou, però que
alaben constantment, repetint els elogis
d'algun visitant efusiu.

En conjunt, el Museu del Greco per
son origen, per l'esperit que presidí sa
fundació, per l'ambient que s'hi respira
per tot, es un cas únic a Espanya.

Miquel CAPDEVILA.

Crònica

Un cartell den Canals

Magnífic de tota magnificència es
el cartell anunciador de la festa ben-

fica pels ferits de la guerra del Rif que,
per encàrrech del Circol del Liceu de
Barcelona, acaba de dibuixar l'eminent
artista en Ricart Canals.

Certament, el geste de l'aristocràcia
entitat, confiant una tal obra a un dels
nostres joves artistes, es d'estimar, y
en efecte, contamina la tradició d'amor
y respecte per les coses d'art que en
aquella casa sempre ha sigut viu.

Apart d'això, l'obra den Ricart Canals
és una de les més belles mostres del
cartell que may hem vistes, en el qual
el pintor, posant-hi tota la seva força
personal, ha sapigut lograr tals mara-
vellosos efectes de color, que tota llan-
ça es mereixuda.

Col·locat an en Canals y al Circol del
Liceu que a tan bones mans ha encom-
nat la feina.

Errata

En el molt interessant article que ab
el títol «De Caricatures» publicarem la
setmana passada, firmat per don C. Fe-
rrán, per defecte de compaginació dé-
nem cap al començament de la segona
pàgina.

Dauimer el gran caricaturista fran-
cès deya:

Caricatura del italià caricatures vol dir
arrega, augment, exageració, etc., re-
sultant que deixaven de dir lo que
en efecte deya Dauimer.

Així havíem de dir:

«Dauimer, el gran caricaturista fran-
cès deya: S'hi meue dibuixos son bon-
cos hi cal cap explicació y si son do-
lents la llegenda no's farà millors. La
llegenda és, donchs, ben inútil».

Demanem per aquesta errada o de-
fecte de composició perdó als nostres
lectors y al senyor Ferrán, autor del
referit article.

En Joaquim Sunyer

Ha arribat de Ceret y viu per uns
quants dies entre nosaltres en Joaquim
Sunyer, qui ara fa un any tenia exposa-
da al Fayans Català les seves admi-
rables pintures.

En Sunyer viu a Ceret en una vella
casa fora poblada en companyia den Ma-
nuel Huguet, en Picasso, en Mallol, l'ex-
quisit escultor rossellonès, y en Se-
verae.

Allí els joves artistes treballen en co-
munitat compartint les delícies de l'apa-
llit camperola ab les febres del tre-
ball.

En Sunyer estarà uns dies a Barcelona,
y de nou tornarà al seu refugi a trebal-
lar durant tot l'estiu.

Benvingut sia entre nosaltres el jove
pintor.

Congrés d'Ateneus

y Societats de Cultura

Diumenge y diluns passats tingué
lloch a Vilanova y Geltrú el Congrés
d'Ateneus y Societats de Cultura en el
qual hi havia algunes seccions y
temes d'especial interès artístic.

La Secció d'Art la presidia don Ma-
nuel Rodríguez Codola, desenrotllant
un tema sobre'l teatre pel nostre es-
timat company don Joseph Morató, y
el de les agrupacions corals per don
J. B. Espadaler.

Ricart Coll y Serra llegí el tre-
ball recomanat títol «Els Ateneus y
l'Art», en el qual exposà la necessitat
de tendir a que totes les arts vagin
unides en la vida, procurant l'especiali-
sació, en el sentit de que siguin at-
eses ab preferència les més relaciona-
des ab les industries y oficis de la
localitat, en benefici de la ensenyança
professional. Els Ateneus han de ten-
dir, més que a fer artistes perfectes,
bons artífexs y homes de gust enanue-
rats del ofici a que's dediquen, en el
que deuen procurar especialitzar-se tot
seguit.

Les conclusions presentades pels po-
nents quedaren aprovades per unanimitat,
essent molt aplaudits els treballs
presentats.

ran un Inventari gràfic de les obres
d'art de la comarca respectiva, de les
imatges de les quals enjardarà duplicat
al Museu Nacional de Catalunya.

«Arts»

Atenent a prechs de socis y alumnes
de la entitat «Arts», Petritxol, 1, segon,
el Consell Directiu ha acordat que con-
tinuin funcionant, durant l'estiu, les clas-
ses de dibuix y pintura que la mateixa
societat, obrint an aquest fi una matrícula
especial pera'ls que desiguen inscriure's.

Estudis Universitaris Catalans

La segona lliçó sobre «La Pintura Ca-
talana Antiga» tindrà lloch avuy, di-
jous, a les deu del vespre, en el Centre
Excursionista de Catalunya, y será con-
tinuació de l'anterior.

En ella el professor mossen Joseph
Gudiol seguirà tractant dels «Antics
pintors catalans». La llur formació y
la llur organització. Anirà il·lustrada ab
proyeccions.

La colecció Laadolfo

y «La Vicaria» den Fortuny

Avuy se ven en pública subasta, a
Paris, la colecció d'obres d'art propietat
de la marquesa de Laadolfo Carcamo.
Entre'ls valuosos quadres antics y
moderns que la colecció conté, hi fi-
gura la famosa «Vicaria» de Fortuny.

Altres de ses quadres de major valor
és la «Solomó de Regnaud», autor del cé-
lebre retrat del general Prim, que pot
admirarse en el Museu del Louvre.

Entre'ls amics del art s'ha iniciat un
generós moviment pera impedir, per me-
di d'una subscripció pública, que vagi a
parar a mans d'extrangers el celebra-
díssim quadre de Regnaud. El baró
de Rothschild s'ha suscrit per
30.000 francs, a fi de poder regalar la
«Solomó» a algun dels museus de França.

Desgraciadament no sabem que l'ex-
emple de les riques de França ab el qua-
dre den Regnaud, l'hagin seguit els
nostres rics ab «La Vicaria» den For-
tuny, a pesar de que a Espanya son molt
tísim més escassos els Fortuny de lo
que ho son a França els Regnaud.

Es una vergonya més que hem de
soportar com jantes altres, mentres les
entitats artístiques que volen actuar per-
den el temps organisant inútils y perju-
dicials exposicions futuristes.

Premi

El Junat calificador de la Exposició
de treballs escolars ha acordat con-
cedir medalla d'or al distingit artista don
Cast Oliver, professor de pintura del
Colegi Balmes de les Escoles Pies de
aquesta ciutat.

Sobre'l concurs pera un Diploma

Contestat a un grup de joves con-
cursants que's escrivien preguntant si
la llegenda que ha d'anar en el di-
ploma de l'Associació General d'Em-
pleats d'Escritoria ha d'ésser en cata-
la o castellà, dévem dir-los que'l nom
de l'entitat que convoca el Concurs és
«Associació General de Empleados de
Escritorio», y que per tant, així deu
ésser redactada la llegenda, car així
ens fou enviada a nosaltres que, pera
publicar la comunicació, la tinguérem de
traduir al català.

Darrera noticia, sobre «La Vica-
ria» den Fortuny.

A darrera hora sabem que alir tarda
se reuní la Junta de Museus en sessió
extraordinària pera ocuparse de la que-
stió de la venda del quadre den For-
tuny «La Vicaria».

Sabem que la Junta ha telegrafiat
a Paris però no podem precisar si es
fent oferta o bé demanant el tipu que
s'ha donat a la célebre pintura del
gran artista català, lo qual, segons les
noves que tenim pujar als preus que
han alcançat les més grans obres d'art
venudes en iguals condicions.

Estudis Universitaris Catalans

Curs d'Historia de

La Pintura Catalana Antiga

PER

Mn. Joseph Gudiol, Phre.

II Conferencia avuy, dijous, dia 30,